LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projektas
2026-10-19 Nr. TAP-25-1652(2)
TAIS Nr. 25-11747(3)

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENŲ, SLAPTA BENDRADARBIAVUSIŲ SU BUVUSIOS SSRS SPECIALIOSIOMIS TARNYBOMIS, REGISTRACIJOS, PRISIPAŽINIMO, ĮSKAITOS IR PRISIPAŽINUSIŲJŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1436 PAPILDYMO 8^1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-421

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. birželio 19 d. sprendimo Nr. SV-S-264 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.2 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritardama Lietuvos Respublikos asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo Nr. VIII-1436 papildymo 8^1 straipsniu įstatymo projekto Nr. XVP-421 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – užtikrinti visuomenės teisę žinoti apie asmenis, kurie, bendradarbiaudami su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, galėjo daryti įtaką valstybės gyvenimui, tačiau neprisipažino ir nepasinaudojo įstatymo garantuota apsauga, įvertinusi šiam tikslui pasiekti Įstatymo projekte siūlomų priemonių tikslingumą, nepritarti Įstatymo projektui dėl toliau nurodomų priežasčių:

1. Galiojančio Lietuvos Respublikos asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad duomenys apie slaptą bendradarbiavimą su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis skelbiami Teisės aktų registre tuo atveju, jeigu asmuo, slapta bendradarbiavęs su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, per 6 mėnesius nuo asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, veiklos vertinimo komisijos (toliau – komisija) paskelbto registravimo ir prisipažinimų priėmimo pradžios neprisipažino slapta bendradarbiavęs su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, taip pat jei pateikė žinomai melagingas žinias apie save, kitus asmenis ir specialiųjų tarnybų veiklą ar tokią informaciją nuslėpė. Tai reiškia, kad Įstatyme nurodyta komisija, nustačiusi, kad asmuo slapta bendradarbiavo su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, bet šiame įstatyme nustatytu laiku to neprisipažino, vadovaudamasi Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3 punktu, priima sprendimą paskelbti šiuos duomenis Teisės aktų registre. Įstatymo projektu siūloma tai, kas Įstatyme jau nustatyta nuo pat

jo įsigaliojimo, t. y. kad duomenys apie neprisipažinusius asmenis turi būti skelbiami viešai. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas pridėtinės vertės nesukuria.

Įstatymo projektas yra savitikslis ir neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje nustatytų teisėkūros principų (tikslingumo ir efektyvumo), kuriais turi būti vadovaujamasi, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.

2. Įstatymo projektu numatoma, kad turėtų būti išviešinami duomenys apie užregistruotus, bet neprisipažinusius ir įrašytus į įskaitą asmenis, tačiau Įstatyme nėra numatyta pareiga įrašyti tokius asmenis į įskaitą. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 10 dalį bei 7 straipsnio 1 dalį, yra tik prisipažinusiųjų asmenų įskaita, į kurią įrašomi tik asmenys, slapta bendradarbiavę su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, jeigu jie savanoriškai prisipažino slapta bendradarbiavę su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis ir pateikė visą jiems žinomą informaciją, susijusią su specialiųjų tarnybų veikla. Tai reiškia, kad Įstatymo projektu būtų sukuriama pareiga teikti informaciją, kurios kaupti nėra numatyta pareiga. Neturint naujų duomenų apie Lietuvos valstybei neprisipažinusių asmenų slaptą bendradarbiavimą su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, Įstatymo projekto nuostata, kad minėti duomenys išviešinami nuo 2026 m. sausio 1 d., įgyvendinamumo požiūriu neatitinka teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principų, kad teisės aktuose nustatomas teisinis reguliavimas turi būti logiškas ir suprantamas, teisės aktų nuostatos turi derėti tarpusavyje.

Ministras Pirmininkas

Krašto apsaugos ministras